

Arkivsak: 26/24820-1
Saksbehandler: Monica Dahlback
fagstab - barn, unge og familie

Forslag til Forskrift om sats for tilskudd til private barnehager i Lørenskog

Utvalg	Saksnummer	Møtedato
Barn-, unge- og familieutvalget	036/26	02.09.2026
Formannskapet	101/26	10.09.2026
Kommunestyret	071/26	16.09.2026

Kommunedirektørens forslag til vedtak

1. Forslaget til forskrift om sats for tilskudd til private barnehager sendes på høring. Høringsfristen settes frem til 16. oktober 2026.
2. Formannskapet delegeres myndighet til å vedta forskriften etter høring.

Vedlegg:

Utkast - forskrift om sats tilskudd private barnehager_
TILSKUDDSMAL PRIVATE BARNEHAGER

Bakgrunn for saken

Kommunen gir tilskudd til private barnehager, basert på kommunens egne utgifter til drift av kommunale barnehager. Tilskuddssatsen har frem til nå blitt fastsatt via et vedtak om tilskuddssats fattet av kommunen.

Kommunene er nå pålagt å ha en forskrift om beregningen av tilskuddssats for tilskudd til private barnehager. Endringene er fastsatt i lov om barnehager §19 a åttende ledd, og forskrift om finansiering av private barnehager, § 1 første ledd, § 6, § 9, § 10, § 11, § 12 og § 18.

Kravet om lokal forskrift gjør at kommunen nå må utarbeide tilskuddssatsen som en lokal forskrift og ikke et vedtak som tidligere. Vedlagt til saken er kommunedirektørens forslag til lokal forskrift om tilskudd til private barnehager, samt vedlegg som viser hvordan dette tilskuddet er utregnet. Det totale tilskuddet til hver enkelt barnehage blir utregnet på bakgrunn av denne grunnsatsen pluss pensjonstilskudd og eiendomstilskudd.

Saksopplysninger

Det nye regelverket

Det har kommet nye regler i forskriften om tilskudd til private barnehager og i barnehageloven.

Regelverket som nå gjelder er fastsatt i Barnehageloven §§ 19,19a, 19b og 19c og Forskrift om finansiering av private barnehager.

I Barnehageloven står det om kommunalt tilskudd:

§ 19. Kommunalt tilskudd til private barnehager

Private barnehager med etableringsgodkjenning etter § 14 har rett til tilskudd. Kommunen skal gi tilskudd til private barnehager som har rett til tilskudd etter første punktum, og som har driftsgodkjenning etter § 14 a.

Kommunen skal gi tilskudd til private barnehager som hadde rett til tilskudd da § 14 om etableringsgodkjenning trådte i kraft. Retten til tilskudd etter første punktum faller bort dersom barnehagedriften ikke er startet opp innen 1. juni 2031 eller barnehagedriften legges ned.

Regler om tilskudd til private barnehager skal særlig legge til rette for likebehandling av private og kommunale barnehagetilbud, forutsigbarhet for private barnehager, en mangfoldig barnehagestruktur og effektiv ressursbruk.

§ 19 a. Driftstilskudd til private barnehager

Kommunen skal gi grunntilskudd til private barnehager som har rett til tilskudd etter § 19 første eller andre ledd. Grunntilskuddet skal beregnes ut fra ordinære driftsutgifter i kommunale barnehager, fratrullet administrasjonsutgifter, pensjonsutgifter, arbeidsgiveravgift på pensjonsutgifter og utgifter som dekkes av andre tilskudd enn rammetilskuddet til kommunen og pålagte kommunale egenandeler knyttet til slike tilskudd. Grunnlaget for beregningen er det siste tilgjengelige kommuneregnskapet.

Kommunen kan holde ordinære driftsutgifter i en kommunal barnehage som skyldes særlige driftsforutsetninger eller særlige behov i barnegruppen, utenfor beregningen av grunntilskuddet etter første ledd. Dersom kommunen holder utgifter utenfor beregningsgrunnlaget etter første punktum, skal kommunen gi ekstra grunntilskudd til private barnehager med tilsvarende driftsforutsetninger eller behov i barnegruppen. Kommunen kan stille vilkår for bruken av det ekstra grunntilskuddet.

Ved innføring av nye krav etter loven som ikke er en del av beregningen av grunntilskuddet etter første ledd tredje punktum, skal kommunen gi ekstra grunntilskudd fra det tidspunktet kravene får virkning for private barnehager.

Kommunen kan gi tilleggstilskudd og stille vilkår for bruken av dette tilskuddet.

Vilkår kommunen stiller etter andre ledd tredje punktum og fjerde ledd, må ha saklig sammenheng med tilskuddet og ikke være uforholdsmessig tyngende for den private barnehagen.

Kommunen skal vise hvordan tilskuddene er beregnet.

Kommunen skal likebehandle kommunale og private barnehager ved beregning og tildeling av tilskudd til drift.

Departementet kan gi forskrift om tilskudd til drift. Forskrift etter første punktum kan gjøre unntak fra reglene i første og andre ledd.

Nærmere om tilskudd til private barnehager og forslag til forskrift

Om tilskudd

Forskrift om finansiering av private barnehager trer i kraft 01.08.26. Paragraf 1 i denne forskriften pålegger kommunene å utforme lokal forskrift om grunntilskudd til de private barnehagene.

Tilskudd til de private barnehagene beregnes ut ifra utgiftene i de kommunale

barnehagene, med noen definerte unntak. Dette har ikke endret seg i den nye forskriften. Tilskuddet er ment å speile hva kommunen bruker på egne barnehager og vil danne grunnlaget for hva de private barnehagene får utbetalt fra kommunen for å dekke sine utgifter.

Faktorer kommunen må vurdere i forskriften

De nye reglene for tilskudd gir kommunene noe mer fleksibilitet i hvordan tilskuddssatsen skal beregnes. Det er spesielt tre områder som kommunen må vurdere som før ikke var fremhevet:

1. Den første endringen er at kommunen kan velge å gi ekstra grunntilskudd til enkelte kommunale barnehager, hvis det er særlige driftsutfordringer eller særlige behov i barnegruppen. Da skal kommunen vurdere om de private barnehagene har et tilsvarende behov og dermed rett på et slikt ekstra grunntilskudd.

Forslaget til ny lokal forskrift går ikke inn for å gi ekstra tilskudd til noen kommunale barnehager. Dersom forskriften blir vedtatt slik den foreslås, innebærer dette at kommunen ikke må vurdere om de private barnehagene har et tilsvarende behov.

2. Punkt to som er nytt og som kommunen må ta stilling til er: Kommunen skal gi ekstra tilskudd til private barnehager, dersom det er innført nasjonale krav som vil øke driftsbudsjettene til barnehagene. Dette fordi grunntilskuddet i utgangspunktet blir beregnet ut ifra tidligere års kostnader. Det vil derfor ellers ta lang tid før det private barnehagene vil få tilskudd som vil dekke eventuelle nye nasjonale krav.

For neste år er det ingen slike nye krav som kommunedirektøren kan se at vil påvirke kostnadsnivået slik at dette vil påvirke tilskuddssatsen. Derfor er det ikke tatt med penger til dette i neste års tilskuddssats.

3. Det siste punktet som er nytt er at dersom kommunen ikke oppfyller pedagognormen og bemanningsnormen skal kommunen gi ekstra tilskudd for å kompensere for dette ovenfor de private barnehagene.

Kommunen oppfyller pedagognormen og bemanningsnormen (inkl. ansatte som har fått midlertidig dispensasjon fra norm for pedagogisk bemanning). Det vil derfor ikke bli lagt inn ekstra midler i beregningen av satsen på dette grunnlaget.

Forslag til forskrift

Den lokale forskriften som er vedlagt er ment til å imøtekomme det nye regelverket. Kommunedirektøren foreslår en modell som ligger tett opp til dagens tilskuddsordning.

Lørenskog kommune har brukt en ny beregningsmodell som er utarbeidet fra KS sammen med Private Barnehagers Landsforbund (PBL), for å regne ut tilskuddssatsen. Grunnlaget for kommunens utarbeidelse av grunntilskuddet kommer frem av vedlegget til saken.

Videre prosess

Kommunen er pålagt å vedta forskriften om grunntilskuddssats før 30. november 2026. For å ha tilstrekkelig med tid til å gjennomføre en høring, foreslår kommunedirektøren at formannskapet delegeres myndighet til å vedta forskriften når den kommer tilbake til politisk behandling etter høring.

Ulike løsninger

Kommunen må vedta en forskrift, og handlingsrommet i denne saken ligger i at kommunen kan velge å gi ekstra bevilgninger til noen av de kommunale barnehagene på bakgrunn av spesielle behov i barnehagen.

Konsekvenser

Hvis kommunen gir noen av de kommunale barnehagene ekstra tilskudd etter paragraf 19a andre ledd, og holder disse utenfor tilskuddsberegningen, vil dette føre til ekstra saksbehandling. Kommunen må da vurdere om hver enkelt privat barnehage er i en situasjon som gjør at de også har rett på et slikt ekstra tilskudd. Dette vil kreve mye saksbehandling og vil være vanskelig å vurdere på en god måte. Det vil også kunne være vanskelig å sikre likebehandling av alle barnehager. En slik prosess ville også komplisere budsjettberegningene.

Med de valgene kommunedirektøren har lagt til grunn i forslaget til lokal forskrift, vil det ikke bli store økonomiske endringer for kommunen eller de private barnehagene.

Vurdering

Lørenskog kommune har ikke tradisjon for å gi ekstra bevilgninger til noen av de kommunale barnehagene. Dette fordi barnehagene i Lørenskog i stor grad har like utgangspunkt, og det er ingen barnehager som har så store ekstraordinære behov at de bør få større rammer enn andre barnehager. På bakgrunn av dette mener kommunedirektøren at det ikke er grunnlag for å gi noen av de kommunale barnehagene ekstra tilskudd.

Kommunedirektøren mener at forslaget til lokal forskrift om tilskudd til private barnehager vil gi en god forutsigbarhet for de private barnehagene og gi kommunen best mulighet til å sikre likebehandling mellom kommunale og private barnehager. Forslaget til forskrift vil etter kommunedirektøren sin vurdering ivareta regelverksetterlevelse på en god måte.

Konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler at forskriften blir sendt på høring slik den fremkommer av vedlegget.

Kommunedirektøren anbefaler også at formannskapet delegeres myndighet til å vedta forskriften etter høring.

Tidligere behandlinger

ingen tidligere politisk behandling.

Politisk behandling av saken

02.09.2026 Barn-, unge- og familieutvalget

Møtebehandling:

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

For forslaget stemte 9: Alle

Dermed ble forslaget vedtatt.

Vedtak i barn-, unge- og familieutvalget, sak 036/26:

1. Forslaget til forskrift om sats for tilskudd til private barnehager sendes på høring. Høringsfristen settes frem til 16. oktober 2026.
2. Formannskapet delegeres myndighet til å vedta forskriften etter høring.

10.09.2026 Formannskapet

Møtebehandling:

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

For forslaget stemte 13: Alle.

Dermed ble innstillingen vedtatt.

Vedtak i formannskapet, sak 101/26:

1. Forslaget til forskrift om sats for tilskudd til private barnehager sendes på høring. Høringsfristen settes frem til 16. oktober 2026.
2. Formannskapet delegeres myndighet til å vedta forskriften etter høring.

Lørenskog, 14.09.2026
etter fullmakt

Børge Tomter
sektordirektør for barn, unge og familie